

Nr 487

Av herr Björkman, om statsbidrag till avlönande av en estnisk ungdomsinstruktör.

(Lika lydande med motion nr 410 i Första kammaren)

Olika statliga utredningar har under de senaste årtiondena betonat ungdomsorganisationernas verksamhet som en viktig fostrande och karaktärsdanande faktor. Det statliga stödet till ungdomsverksamhet har motiverats med de frivilliga sammanslutningarnas strävanden att förebygga asocialitet i skilda former, ungdomsbrottslighet, ungdomsfylleri, m.m. Bakom dessa åtgärder ligger medvetandet om att samhället genomgår en brytningstid kännetecknad av bl.a. den stora inflyttningen till städerna med åtföljande rotlöshet i den nya miljön.

Sådana omplanteringsproblem drabbar särskilt hårt en kategori av ungdom i Sverige — nämligen de ungdomar vilka som barn följde sina föräldrar till Sverige med den stora flyktingströmmen i andra världskrigets slutskede eller vilka fötts här i landet av flyktingföräldrar tillhörande dessa grupper. Den största av dessa grupper och den som visat mest livaktighet i Sverige är den estniska gruppen.

Från och med år 1954 utgår statliga bidrag till ungdomsinstruktörer med uppgift att handleda ungdom i sociala frågor och främja en kulturellt betonad eller eljest för ungdom lämplig, aktiv fritidsverksamhet. Statsbidraget utgår till Riksorganisation med ungdomsverksamhet med $\frac{3}{4}$ av årslönen, vartill kommer ersättning för resor och dagtraktamenten. Efter den senaste höjningen den 1 juli 1961 är dessa bidrag maximerade till 12 000 + 4 400 kronor eller sammanlagt 16 400 kronor per år. Förutsättningen för att erhålla sådant bidrag är bl.a. att organisationen omfattar minst 3 000 medlemmar. För närvarande är 47 sådana instruktörer anställda med statligt bidrag, men fler instruktörer är begärda av olika föreningar eller samsambetsorganisationer.

Från estniskt ungdomsledarhåll har önskemål om en avlönad heltidsanställd instruktör upprepade gånger framställts, och frågan har diskuterats en längre tid i bl.a. estnisk press. Det sammanlagda antalet estniska ungdomar i Sverige är ungefär 3 000, av vilka flera inte är organiserade i estniska organisationer. Det finns således ingen estnisk organisation som uppfyller kravet att omfatta 3 000 medlemmar.

Med hänsyn till den roll organiserad estnisk ungdomsverksamhet kan spela för den estniska ungdomens anpassning i det svenska samhället förefaller inrättandet av en instruktörstjänst för estnisk ungdom väl motiverat även från svensk synpunkt. Det bör observeras att motsvarande syften

knappast kan vinnas genom att man försöker förmå de estniska ungdomarna att delta i de svenska ungdomsorganisationernas arbete. Det värfulla i den estniska organiserade ungdomsverksamheten ligger framför allt i att ungdomarna själva kan diskutera och bli medvetna om sina problem.

Den estniska ungdomsinstruktörens arbetsuppgift skulle huvudsakligen bestå i att i samarbete med befintliga estniska ungdomsorganisationer och om möjligt med de institutioner esterna själva skapat i Sverige stödja de estniska ungdomsorganisationernas verksamhet och söka kontakt med den s.k. »föreningslösa» estniska ungdomen. Instruktören skulle genom att besöka de olika orter där ester bor även bilda sig en uppfattning om de lokala förutsättningarna för organiserad verksamhet samt hålla kontakt med de lokala ledarna. Vidare skulle till arbetsuppgifterna höra att utarbeta material för lokalt arbete och gruppverksamhet, hjälpa till med att granska och sammanställa rapporter för statsbidragsberättigad ungdomsverksamhet etc. Efter någon tids verksamhet borde förutsättningar finnas för att genom särskilda kurser utbilda estniska ungdomsledare på det lokala planet. Detta skulle bli en uppgift för instruktören, liksom att förmå de lokala ledarna att hålla kontakt med motsvarande svenska sammanslutningar och helst även delta i de kurser för ledarutbildning som de svenska förbunden anordnar. Vidare bör instruktören följa utvecklingen på ungdomsverksamhetens område i Sverige i allmänhet och bland esterna i synnerhet samt föreslå åtgärder för att främja den estniska ungdomens sunda utveckling i linje med den estniska minoritetens och det svenska samhällets intressen.

Jag föreslår därför att en särskild tjänst som estnisk ungdomsinstruktör inrättas enligt principerna för de hittillsvarande instruktörerna, dvs. att staten bidrar med $\frac{3}{4}$ av lönen och en viss summa för resekostnader och traktamenten, f.n. sammanlagt 16 400 kronor per år. Esternas representation i Sverige förutsättes därvid åtaga sig att stå för återstoden av omkostnaderna för verksamheten samt att stå som huvudman för instruktörens verksamhet, om möjligt i samarbete med intresserade estniska organisationer.

Med stöd av det anförda hemställas,

att riksdagen måtte

dels besluta att statligt bidrag till avlöning av en för samtliga estniska ungdomsorganisationer gemensam instruktör tills vidare skall utgå;

dels för budgetåret 1962/63 för ändamålet anvisa ett anslag om 16 400 kronor under åttonde huvudtiteln Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer.

Stockholm den 26 januari 1962 --

Folke Björkman